

زین قداری که به بنگاله می رود

خوزنامه

شکرگشکن شوند بهر طویان هنر

دانشگاه شهید چمران اهواز

خبرنامه پانزدهمین گردهمایی بین المللی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

آئین گشایش، شماره یک

۲۸ بهمن تا ۷ اسفند ماه ۱۳۹۹

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران

خیر مقدم رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر غلامحسین خواجه

زبان فارسی، ریسمان محکم پیوند اقوام و ملت‌ها! رییس دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر غلامحسین خواجه نخست آیین خوش‌آمدگویی به میهمانان گردهمایی را بجای آورد وی سپس با اشاره به اهمیت زبان فارسی، آن را به ریسمانی بلند و مستحکم مانند کرد که همواره در طول تاریخ، اقوام و ملت‌ها را در دنیای کهن و جهان امروزی، به هم پیوند داده است. دکتر خواجه ادب گران‌سنگ فارسی را که از سرچشمه‌های فرهنگ و معارف اسلامی مایه‌ور است و خود در تمدن اسلامی نقشی کارساز و پیشرونده ایفا کرده است، صاحب کارنامه‌ای درخشان در فرهنگ سازی و گسترش معارف معنوی و آموزه‌های بشری و سزاوار نازش و ستایش دانست.

دکتر خواجه در ادامه افزود: گردهمایی سالانه انجمن ترویج زبان و ادب فارسی از رویدادهای ارزنده‌ای است که سهمی بسزا در هم‌رسانی تحقیقات و دست‌آوردهای علمی و پاس‌داشت تلاش‌ها و تکاپوهای فرهنگی استادان و پژوهشگران ایرانی و خارجی در پهنه زبان و ادب گران قدر فارسی داشته و دارد. دکتر خواجه با اشاره به تأسیس مرکز آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان (آزفا) در دانشگاه شهید چمران اهواز، آن را گامی مؤثر در توسعه و ترویج زبان فارسی ارزیابی کرد. وی در پایان ضمن ابراز خرسندی از میزبانی این رخداد علمی بین‌المللی، از حمایت‌های وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، رییس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، رییس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی و رسانه‌هایی که پخش اخبار این گردهمایی بزرگ را بر عهده دارند، قدردانی کرد.

گزارش دبیر علمی گردهمایی پانزدهم، دکتر منوچهر جوکار

غیر نطق و غیر ایما و سجل صد هزاران ترجمان خیزد ز دل.. رییس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی شعبه خوزستان و دبیر علمی همایش، پس از عرض خیر مقدم به مخاطبان پانزدهمین گردهمایی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، نخست از زبان، یکی از پیچیده‌ترین پدیده‌های هستی سخن گفت و ادبیات را که در بستر زبان شکل می‌گیرد، ضامن هویت و جاودانگی آن دانست. وی افزود: زبان فارسی یکی از قدیمی‌ترین زبان‌های موجود جهان است که علاوه بر وجهه ادبی معروفش، در طول تاریخ زبان علوم مختلفی اعم از تاریخ و فلسفه و نجوم و طب و ریاضیات و ... بوده است؛ وی با انتقاد از ساده‌اندیشی و غرض‌ورزانی که غنای زبان فارسی را صرفاً به شعر و آثار ادبی فرومی‌کاهند، وجود آثار برجسته علمی را از قریب به دوازده قرن پیش، شاهی بر این مدعا دانست.. دکتر جوکار در بخش دیگری از سخنانش، بر هشدار مقام معظم رهبری درخصوص کاربرد زبان فارسی به عنوان زبان علمی و جلوگیری از فرسودگی این زبان تأکید کرد. رییس انجمن ترویج شعبه خوزستان در پایان گزارشی از فعالیت‌های انجمن در یک سال اخیر ارائه نمود؛ گزینش ۱۷۲ مقاله داخلی، ۲۱ مقاله خارجی، ۱۱۲ سخنرانی و چاپ ۶۰ مقاله از جمله کارهایی است که در دبیرخانه علمی همایش صورت پذیرفته است. به گفته دکتر جوکار در گردهمایی پانزدهم ۱۶ نشست، شامل ۱۴ نشست علمی تخصصی و ۲ نشست عمومی برگزار خواهد شد؛ سه نشست کارگاهی نیز در برنامه گنجانده شده است. در این نشست‌ها، که از تنوع ویژه‌ای برخوردار است، ظرفیت‌های فرهنگی اقلیم خوزستان، مواردی مانند پژوهش فرهنگ عامه، دفاع مقدس، شاعران و نویسندگان مشهور معاصر، آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان و ... بررسی می‌شوند. به ابتکار انجمن ترویج شعبه خوزستان، به پاس نیم قرن خدمات فرهنگی استاد مهدی محقق، «جایزه دکتر محقق» از این پس به برترین پایان‌نامه دکترای تعلق می‌گیرد.

پیام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر منصور غلامی

بر ما و شماست که گنجینه ارزشمند زبان و ادب فارسی را پاس بداریم!

در این پیام که دکتر غلامحسین خواجه آن را قرائت کرد، دکتر غلامی از حضور تمامی میهمانان برنامه و برگزارکنندگان پانزدهمین گردهمایی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، به ویژه دانشگاه شهید چمران اهواز که با همت و تلاش بسیار حق میزبانی این همایش را به شایستگی دریافت کردند، تشکر کرد و از این که متولیان این گردهمایی در شرایط دشوار همه‌گیری ویروس کرونا با بهره‌گیری از فضای مجازی این چراغ پرفروغ را روشن و باب گفت و گو و هم‌اندیشی را باز نگه داشتند، ابراز خشنودی نمود.

وی گسترش زبان و ادبیات فارسی، ایران‌شناسی و تقویت مفاهیم فرهنگی را در سرتاسر عالم از اهداف سیاست خارجی نظام معرفی کرد؛ دکتر غلامی در ادامه اعزام استادان زبان فارسی را به خارج از کشور و پذیرش دانشجویان خارجی و آموزش زبان فارسی به ایشان را از جمله فعالیت‌های ناظر به این هدف دانست و افزود: بر ما و شماست که گنجینه ارزشمند زبان و ادب فارسی را پاس بداریم!

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در پایان از دستاوردهای ارزشمند انجمن ترویج زبان و ادب فارسی با بیش از نیم قرن تجربه قدردانی نمود و یاد استادان فقید خانم دکتر عصمت اسماعیلی و دکتر زهرا استادزاده را گرامی داشت.

زین تقداری که به بنگاله می رود

خوز نامه

شکرگشکن شونبه مهر طویان هنر

خبرنامه پانزدهمین گردهمایی بین المللی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

آئین گشایش، شماره یک

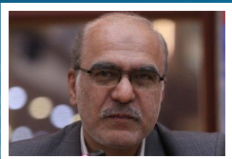
۲۸ بهمن تا ۷ اسفند ماه ۱۳۹۹

دانشگاه شهید بهشتی تهران

سخنرانی قائم مقام وزیر علوم و رییس

مرکز همکاری های علمی و بین المللی،

دکتر حسین سالار آملی

توسعه فرهنگی، جان همه تحولات در جوامع بشری است. دکتر آملی در آغاز ضمن سپاسگزاری از برگزارکنندگان همایش پانزدهم، یاد دو گوهر ارزشمند در ترویج زبان و ادب فارسی، دکتر عصمت اسماعیلی و دکتر زهرا استادزاده را گرامی داشت.

وی افزود: زبان و ادب فارسی، پرچمدار فرهنگ ایرانی است و ثمره و عصاره این تمدن کهن محسوب می شود.

دکتر آملی با تأکید بر استقلال جامعه نخبگانی زبان و ادب فارسی، خاطرنشان کرد: برنامه ریزی های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در راستای توسعه زبان و ادب فارسی، متناسب با مقتضیات موجود، امری مهم است که از عهده متخصصان و نخبگان این حوزه برمی آید. وی ادامه داد: ایران شناسی هم باید در کنار زبان فارسی و پا به پای آن حرکت کند تا اهداف مورد نظر حاصل گردد.

سخنرانی معاون سیاسی اجتماعی

استاندار خوزستان،

دکتر حسین زاده

دکتر حسین زاده، معاون سیاسی اجتماعی استاندار پیام استاندار را خطاب به برگزارکنندگان و میهمانان پانزدهمین گردهمایی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی قرائت کرد. وی در این پیام، ضمن تأکید بر یکی از مهم ترین اهداف انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، گسترش زبان فارسی، عوامل درونی و بیرونی را در انجام این مهم مؤثر دانست. وی با بیان این نکته که عوامل درونی به ویژگی های زبان برمی گردد و امری تخصصی است، ادامه سخنانش را به شرح عوامل بیرونی اختصاص داد؛ تبیین ظرفیت های علمی، استفاده از امکانات فضای مجازی، بهره مندی از ظرفیت های سازمانی و در نهایت استفاده از ظرفیت های گفتمانی که در گفتمان انقلاب اسلامی، دال مرکزی آن، رویکرد دین مداری و معنویت گرایی است و در جهان امروز از اهمیت بسیاری برخوردار است از جمله عوامل بیرونی مؤثر در گسترش زبان فارسی معرفی شدند.

بخش پایانی پیام استاندار خوزستان، سپاسگزاری از همه کسانی بود که در برگزاری پانزدهمین گردهمایی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، شعبه این انجمن در خوزستان را یاری کردند.

سخنرانی رییس فرهنگستان زبان و ادب فارسی،

دکتر غلامعلی حداد عادل

دکتر حداد عادل در آغاز، برگزاری گردهمایی پانزدهم را به برگزارکنندگان، میهمانان و علاقه مندان تبریک گفت. وی نقش انجمن های علمی را در کنار سازمان های دولتی، از نظر جامعه شناسی علمی بسیار حیاتی و مهم توصیف کرد و آن را ضامن پیشرفت و توسعه علمی دانست. حداد عادل سپس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی را به سبب نقشی که زبان فارسی در تحکیم هویت ملی ایرانیان دارد، حائز اهمیت و اعتباری بسیار دانست و از بنیانگذار آن، استاد مهدی محقق سپاسگزاری کرد. دکتر حداد عادل در بخش دیگری از سخنانش، از جامعه استادان رشته زبان و ادبیات فارسی خواست که فرهنگستان زبان و ادب فارسی را خانه دوم خود بدانند و پیشنهادات و انتقادات خود را در حوزه زبان و ادبیات فارسی با فرهنگستان میان بگذارند. وی به دو فعالیت مهم فرهنگستان اشاره کرد: نخست فعالیت واژه گزینی که گروه های تخصصی مسئولیت آن را بر عهده دارند و تاکنون موفق شده اند شصت هزار واژه معادل را جایگزین واژه های غیر فارسی کنند و دیگر، تألیف فرهنگ جامع زبان فارسی که کاری بنیادین در حوزه فرهنگ نویسی است؛ دو جلد از این اثر که زیر نظر استاد علی اشرف صادقی انجام می شود، منتشر شده و مجلد سوم در شرف چاپ است. انتشار دوره ۱۲ جلدی دانشنامه زبان و ادب فارسی که به سرپرستی زنده یاد اسماعیل سعادت فراهم آمده، یکی دیگر از آثار برجسته ای بود که رییس فرهنگستان زبان و ادب فارسی آن را از افتخارات این نهاد دانست. دکتر حداد عادل در بخش دوم سخنانش، به دو نکته مهم اشاره کرد؛ وی نخست از متولیان حوزه زبان و ادب فارسی تقاضا کرد به تبادل نظر در مسائل محض زبانی و ادبی بسنده نکنند؛ وی تأکید کرد تدوین برنامه های آموزشی متناسب با نیازهای روز جامعه، ایجاد گرایش های تازه در این حوزه، کاربردی کردن زبان فارسی و ایجاد اشتغال از جمله اموری است که باید به دست متخصصان کاردان حوزه زبان و ادب فارسی سامان یابد. نکته دیگر این که توجه طبیعی و قهری به حوزه پژوهش در رشته زبان و ادب فارسی نباید سبب گردد که به تقلید از روش ها و سبک های غربی بسنده کنیم و فقط ظواهر امر، نظیر ارجاعات مکرر، ارائه جدول و آمار و ... در پژوهش ها پیش چشم قرار گیرد؛ نوآوری در حوزه زبان و ادب فارسی آن هنگام پذیرفته است که هم از شیوه های تازه و روزآمد استفاده شود و هم غنای سنت هزارساله ادب فارسی لحاظ گردد؛ بدون توجه به این نکته باریک، آفت گسست فرهنگی گریبان گیر دستاوردهای این حوزه خواهد شد.

زین قدپاری که به بنگاله می رود

خوز نامه

شکرگشکن شونده بر طویان هند

دانشگاه شهید چمران اهواز

خبرنامه پانزدهمین گردهمایی بین المللی انجمن ترویج زبان و ادب فارسی

آئین گشایش، شماره یک

۲۸ بهمن تا ۲ اسفند ماه ۱۳۹۹

پیام استاد دکتر مهدی محقق

بنیانگذار فرزانه انجمن ترویج زبان و ادب فارسی نخست از یاران و همراهانش در بنا نهادن انجمن ترویج زبان و ادب فارسی یاد کرد که نخست «انجمن استادان زبان و ادب فارسی» نام داشته و حدود پنج دهه پیش از این پا گرفته است: زنده یادان علامه سیدجعفر شهیدی، سید ضیاءالدین سجادی، دکتر منوچهر مرتضوی و دکتر نورانی وصال.. دکتر محقق از رشد و گسترش انجمن به مرور زمان سخن گفت و انتشار آثاری بالغ بر پنجاه مجلد در حوزه زبان و ادب فارسی را از افتخارات انجمن دانست. ایشان در پایان سخنانش افزود: آرزوی من گسترش بیشتر انجمن و تعالی و ترقی آن است و این که انجمن، حلقه ای اتصال استادان زبان و ادب فارسی در ایران و جهان باشد. دیر زیاد آن بزرگوار خداوند...

پیام مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر

شورای هماهنگی پاسداشت زبان فارسی،

دکتر محمود شالویی

آدمی مخفی است در زیر زبان این زبان پرده است بر درگاه جان دکتر شالویی در آغاز با قدردانی از زحمات دست اندرکاران و برگزارکنندگان این گردهمایی بزرگ، زبان فارسی را زبان دوم جهان اسلام و زبانی رمزی نامید که با حکمت و عرفان و معرفت آمیخته است و از ارزش و اعتبار بسیاری برخوردار است. وی سپس با نقل سخنانی از فیلسوف معروف فرانسوی، هانری کربن، زبان فارسی را که از دیرباز مشحون به تمثیلات و حکایات بوده است، زبانی نمادین دانست که نه تنها به عالم ماده تعلق دارد، بلکه روی در معنویت دارد و به عالم معنا نیز راه می برد.

سخنرانی رییس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، دکتر علی اصغر میرباقری فرد

خوزستان، پایگاه دیرینه علم و دانش؛ نماد پایداری! دکتر میرباقری فرد سخنان خود را این گونه آغاز کرد: رشته زبان و ادبیات فارسی ظرفیت های قابل توجهی دارد و با توجه به جایگاه راهبردی این رشته، همواره در سیاست گذاری های کلان مقام معظم رهبری از اهمیت ویژه ای برخوردار است. وی افزود: میراث عظیم و ارزشمند ادب فارسی در میراث جهانی بشر جایگاه خاصی دارد و ظرفیت های عظیم زبان فارسی می تواند در توسعه اقتصادی، فرهنگی و ... نقشی بسزا داشته باشد. دکتر میرباقری فرد استفاده از ظرفیت های زبان فارسی و مزیت های آن را منوط به برنامه ریزی و ارائه راهکارهای مؤثر دانست. وی سپس از انجمن ترویج زبان و ادب فارسی به عنوان یکی از نهادهای فعال در این حوزه یاد کرد که بازنگری در اساسنامه آن در سال ۱۳۸۳ ناظر به اهدافی نظیر کاربردی کردن رشته زبان و ادب فارسی، نیازسنجی و تولید هدفمند علم، گسترش ارتباطات داخلی و بین المللی با تأسیس شعبه های انجمن در داخل و خارج کشور، هم افزایی با سازمان های فعال در عرصه فرهنگی و ارتقاء سطح علمی رشته زبان و ادبیات فارسی صورت گرفته است. دکتر میرباقری فرد در بخش دوم سخنانش، از ویژگی های همایش پانزدهم سخن گفت؛ وی خوزستان را پایگاه دیرینه علم و دانش و نماد قهرمان پروری و پایداری مردمان ایران نامید. رییس انجمن ترویج زبان و ادب فارسی به ظرفیت های بزرگ دانشگاه شهید چمران اهواز اشاره کرد و نگاه بلند و ارزشمند ریاست این دانشگاه را به زبان و ادب فارسی ستود. دکتر میرباقری فرد ضمن یادکرد از استادان نامدار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز، از همت و پشتکار پایه گذار انجمن ترویج شعبه خوزستان، دکتر منوچهر جوکار تقدیر کرد. وی در پایان یاد و خاطره یاران و همراهان فقید انجمن ترویج زبان و ادب فارسی، دکتر عصمت اسماعیلی و دکتر زهرا استادزاده را گرامی داشت و به رسم معهود، مقصد گردهمایی سال آینده، نشست شانزدهم را شهر بیرجند اعلام کرد.

هیئت تحریریه:

سردبیر: دکتر زهرا نصیری شیراز

اعضا: عاطفه شفیعی نسب

سیده فاطمه موسوی

www.aparat.com/chamran_university

<https://sadrahamayesh.ir/tr>

anjoman.tarviji.khuzestan

دانشگاه شهید چمران اهواز

انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران

CHARLES
UNIVERSITY

پایگاه استادی علوم جهان اسلام

مرکز منطقه ای اطلاع رسانی علوم و فناوری

معاونت عالی آموزش

جمهوری اسلامی ایران